

NOVA DOBA

Ljubljana
Ljubiška knjižnica

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in zahvale 1 K 50 v. — Posamezna številka stane 1 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Zopet na delo!

Potekli so trije meseci, odkar smo bojevali hud in težek boj pri volitvah v konstituanto. Cilj, ki smo si ga stavili mi in druge napredne stranke, je bil takrat dosežen: klerikalizem na Slovenskem je bil potisnjen v manjšino, narod je obsodil razdiralno delo klerikalcev.

Sedaj nas pa zopet kliče dolžnost. Občinske volitve so pred durmi in že prihodnji mesec bodo volilci zopet stopali na volišče, da po dolgi dobi nepostavnega gospodarjenja sedajšnjih obč. odborov izvolijo vanje može svojega zaupanja.

Klerikalni sen o nadvladi v občinah je splaval po vodi v trenutku, ko je z novim volilnim redom bila tisočem in tisočem slovenskih tercijskih, tej najljubejši armadi slovenskega klerikalizma, odvzeta pravica se udeležiti občinskih volitev. Kakor je bridko, da se je istočasno odvzela volilna pravica tudi drugim tisočem naprednih volilk, je vendar trenutno v našem narodnem in državnem interesu, da se ne omogoči s pomočjo nepoučenih mas ženskega sveta v občinah zmaga onim polit. elementom, ki tvorijo danes avantgardo protidržavnega rovarjenja: klerikalcem, ljudem, ki vsak trenutek kažejo svoje besno sovraštvo do edinstvene države in koketirajo danes z republikanstvom in demagoškim radičevstvom, jutri zopet s kakimi drugimi protidržavnimi elementi, posilincem itd., samo da se obdrže kot stranka na površju.

Pri predstojajočih občinskih volitvah čaka tudi nas demokrate zopet velika in važna naloga. Zadnje volitve v konstituanto so pokazale, da moramo posvetiti predvsem svojo pozornost našim mestom in trgom, pa tudi ponekod po kmečkih občinah je častna dolžnost demokratičnih somišljenikov, da napnejo vse svoje sile za časten uspeh.

Tudi pri občinskih volitvah je — kakor je bila zadnjič pri volitvah v konstituanto — naša prva in glavna naloga, da zrušimo brezdomovinski klerikalizem, ki je glavna opora vseh protidržavnih stremiljenj v državi. Naravno pa je istotako v enaki meri naša naloga, da preprečimo v občinah, kjer je še avstrijkanstvo in nemškutarstvo v polnem cvetu, tudi tem elementom kakšne uspehe.

Na to dvoje nalog naj se z vso odločnostjo pripravljajo naši demokratični prijatelji povsod, ravnaajo se

HENRY MURGER:*)

Franckin muf.

(Poslovenil Tone Seliškar.)

Med resničnimi člani pravih boemov sem spoznal svoje čase tudi Jacquesa D***. Bil je kipar. Toda pomikanje in revščina mu nista pustila, da bi postal sloviti umetnik. Umrl je radi trpljenja, in sicer v bolnici Saint-Louis, soba Sainte-Victoire, v postelji št. 14.

Jacquesa sem spoznal v bolnici, v kateri sem ležal radi dolgotrajne bolezni. Četudi je bil umetnik, si vendar ni domišljeval. Oba meseca, v katerih sem obdeval z njim, mi ni pošlo iz glave njegovo trpljenje, dasi je vedel, da se bliža smrti. Umrl je brez trave.

*) Henry Murger, znani francoski pisatelj, je bil rojen l. 1822 v Parizu. Umrl je 1861. Izmed njegovih številnih del je najbolj znano »Scènes de la vie de bohème«, v katerem nam opisuje življenje pariških literatov in umetnikov. Tudi »Franckin muf« je vzet iz te knjige.

točno po navodilih, ki jih bodo prejeli od osrednje strankine organizacije. Zaslučimo rokave in pojdemo na delo, da bo tudi pri občinskih volitvah uspeh demokratske ideje časten in razveseljiv!

Ljudsko štetje v celjskem političnem okraju.

Rezultate imamo doslej iz mesta Celja ter iz sodnijskih okrajev Celje, Laško, Šmarje in Vransko. Manjka še rezultat iz gornjegrajskega.

V mestu Celju se je — kakor smo že javili — našlo: 7754 prebivalcev, od teh 7228 državljanov SHS, 307 tujih, 219 neodločenih; 6063 Slovencev, 692 Srbohrvatov, 102 druga Slovanov, 848 Nemcev.

V sodnem okraju Celje (brez mesta): 41.775 prebivalcev, od teh 41.104 državljanov SHS, 373 tujih, 298 neodločenih; 40.948 Slovencev, 100 Srbohrvatov, 92 drugih Slovanov, 568 Nemcev.

V sodnem okraju Laško 33.107 prebivalcev; 32.436 državljanov SHS, 337 tujih, 234 neodločenih; 32.406 Slovencev, 118 Srbohrvatov, 114 drugih Slovanov, 427 Nemcev.

V sodnem okraju Šmarje 16.566 prebivalcev; 16.522 državljanov SHS, 14 tujih, 30 neodločenih, 16.484 Slovencev, 28 Srbohrvatov, 17 drugih Slovanov, 36 Nemcev.

V sodnem okraju Vransko: 10.859 prebivalcev; 10.724 državljanov SHS, 92 tujih, 43 neodločenih; 10.749 Slovencev, 1 Srbohrvat, 23 drugih Slovanov, 76 Nemcev.

Ako pogledamo po nekaterih občinah, vidimo, da se je našlo v celjski okolici — kakor smo že poročali — 228 Nemcev, na Dobrni 13, na Frankolovem 22, v Gotovljah 7, v trgu Sv. Juri ob juž. žel. 10, v okolici Sv. Juri ob juž. žel. 4, v Sv. Lovrencu pri Prožinu 4, v Novicerkvi 8, v St. Pavlu 16, v Petrovčah 22, v St. Petru 17, v Svetini 1, v Škofjivasi 30, v Teharjih 100, v Vojniku 57, v Žalcu 26, v Jurklostru 10, v Sv. Krištofu 11, v Laškem 72 (942 Slovencev), v Loku 46 (3.445 Slovencev), v Mariji Gradcu 14, v Trbovljah 274, v Sv. Emi 3, v Ponikvi 4, v Sladki gori 2, v Slivnici 5, v trgu Šmarje 14, v okolici Šmarje 3, v Žusmu 5, v Braslovčah 15, v St. Jurju ob Tab. 3, na Polzeli 46, v Prekopi 2, na Vranskem 10. Da je več ko polovica vseh teh zapisalo ne materni jezik, ampak svoje nemškutarstvo

gičnih poz s strašnimi črtami na obrazu, ki mu jih je utisnila kruta smrtna borba. Njegova smrt me spominja najostudnejše scene, katero sem preživel v tem zavetišču trpljenja. Ko je zvedel oče o njegovi smrti, je prišel v bolnico po truplo in se je zelo raztogotil, ker je zahtevalo vodstvo bolnice šestintrideset frankov za pokritje stroškov. Tudi za cerkvene obrede je barantalo toliko časa in tako vztrajno, da so mu spregledali šest frankov. V tistem trenutku, ko bi morali položiti truplo v krsto, je vzel bolniški strežnik Jacquesu haljo in je prosil navzočega kiparjevega prijatelja denarja, da bi zavili nago telo saj v rjuho. Ubogi revež, ker ni imel niti vinarja, je takoj poiskal Jacquesovega očeta, Ta pa se je ujezil in kričal, naj ga z enakimi stvarmi ne nadlegujejo več.

Tedaj je pobožna usmiljenka, ki je slišala ves pogovor, pogledala truplo in naivno dejala:

— O, gospod, ubogega človeka vendar ne moremo tako pokopati: silno je mraz. Dajte mu saj srajco, da ne bo nag stopil pred ljubega nebe-

mišljenja, je jasno že iz števil na Frankolovem, v Dobrni, St. Lovrencu, Novicerkvi, Petrovčah, Škofjivasi, Teharjih, itd. Popisovalce vseh teh občin zadene krivda, da niso navedb strank glede materne jezika kontrolirali in uradno popravili.

Pred občinskimi volitvami v Sloveniji.

(Konec.)

Volilni imeniki. Tokrat isti, kakor so bili za volitve v konstituanto. Reklamacijskega postopanja ne bo.

Prve občinske volitve se bodo vršile na podlagi volilnih imenikov, kakor so bili pravomočni pri zadnjih volitvah v konstituanto. Novi volilni imeniki se torej ne bodo izdelovali in tudi ne bo novega reklamacijskega postopanja. Volilci bodo torej vsi oni, ki so volili zadnjič pri volitvah v konstituanto. Naredba določuje, da sme deželna vlada določiti sestavo novih volilnih imenikov le v tistih občinah, kjer je vpisanih malo volilcev. Volilni imeniki se bodo seveda sestavili tudi za vse občine, ki so še le pripadle k naši državi (n. pr. Logatec). Ker za te prve občinske volitve reklamacijsko postopanje odpade, bo smel vsak volilec v uradnih prostorih (občinski prostor) ob času, ko bodo volilni imeniki razgrnjeni (kar mora biti na občinski deski naznanjeno) od 9. do 11. ure, v občini, kjer je več kakor 2000 prebivalcev, tudi od 3. do 6. ure popoldne samo prepisati volilni imenik.

Kedaj bodo volitve?

Razpisane bodo sredi marca, vršile se bodo v drugi polovici aprila. Razpisane morajo biti vsaj 4 tedne prej nego se vršijo in mora razpis volitev biti nabit na občinski deski. Dan volitve v posameznih občinah določa politična oblast.

Volilne dolžnosti ni.

Vežanje list.

Dve ali več v isti občini vloženih kandidatnih list se lahko veže. Ker je volitev po proporu, bodo v mnogih slučajih prišli ostanki posameznih list pri dodelitvi preostalih mandatov v pošte. Za ta slučaj lahko dve ali več strank veže svoje liste tako, da ena ali druga odstopi svoj ostanek drugi stranki.

Kdo vodi volitve?

Volitve bo vodil poseben volilni odbor, ki bo sestavljen iz župana (ali

škega očeta.

Naposled mu je dal oče vendar pet frankov za srajco. Omenil pa je, naj gre k branjevcu v Rue Grangeaux-Belles, ki kupčuje z obnošenim perilom.

— To bo ceneje, si je mislil.

Pozneje sem spoznal vzrok očetove neusmiljenosti: njegova jeza se ni niti ob trupu sina omilila samo zato, ker se je sin proti njegovi volji zatekel k umetnosti.

Toda čas je, da preidemo k Francki in njenemu mufu. Poslušajte toraj: Francka je bila prva in edina Jacquesova ljubica. Ko ga je hotel oče izročiti pod zemljo skoro čisto nagega — takrat ko je umrl — je bil star komaj triindvajset let. Jacques mi je sam pravil to ljubezensko zgodbo tisti čas, ko je bil številka 14 in sem bil jaz številka 16 v sobi Sainte-Victoire — v žalostnem, ostudnem kraju smrti.

Čakaj malol! Predno pričnem z zgodbo, ki bi bila zelo lepa, ako bi jo tako pripovedoval, kakršno mi je Jacques izročil — mi dovolite, da si našgem pipo, ono staro, lončeno pipo,

enega občinskega svetovaleca) kot predsednika, iz enega občinskega odbornika in iz po enega predstavnika ali namestnika kandidatnih list (torej tam, kjer bo naša JDS postavila svojo kandidatno listo, bo v volilnem odboru tudi en predstavnik JDS ali njegov namestnik). Volilni odbor je odgovoren za to, da se volitev vestno izvrši. Člani volilnega odbora ne smejo takrat, ko volilec voli, vplivati na volilčovo glasovanje. Politična oblast sme odposlati k volitvam na vsako volišče po enega zastopnika, ki mora paziti na to, da se ravna po zakonu, in ne sme pripuščati, da volilni odbor prestopa svoje področje. Upravičen je, tudi med volitvo odrediti odpomoč zoper nezakonitosti.

Točenje alkoholnih pijač na dan volitve in na dan pred volitvami je v vsej občini prepovedano.

Volišča. Volilo se bo s kroglicami.

V občinah, kjer je nad 800 volilcev, mora biti več volišč.

Volilo se bo, kakor pri volitvah v konstituanto 28. nov., s kroglicami. Na škrinjici vsake stranke ali skupine bo prilepljena kandidatna lista. Okrajno glavarstvo določi, katera škrinjica pripada kateri stranki.

Z orožjem ali orodjem, porabnim za boj, ne sme nihče na volišče.

Določbe o postopanju volilnega odbora pa si naj vsi tisti, ki bodo prišli v pošto, prečitajo natančno v »Uradnem listu«. Bistveno se krijejo z določbami o postopanju vol. komisije pri volitvah v konstituanto.

V občinah, kjer je več volišč, mora župan eno volišče določiti kot glavno, na katerem se na podlagi volilnih spisov vseh volišč ugotovi skupni izid glasovanja.

Kako se razdele odborniška in namestniška mesta?

Skupna vsota oddanih glasov se razdeli z za eno zvišanim številom obč. odbornikov, ki jih je voliti. Če se pri delitvi pokaže ostanek, se mora dobljeno število zaokrožiti na prvo večje celo število, če ni ostanka, je dobljeno število zvišati za eno. Zadnje število je volilno število. S tem številom se razdele števila glasov, ki so jih dobile posamezne kandidatne liste. Tako dobljeno celo število pokaže, koliko obč. odbornikov dobe posamezne liste. Prvo preostalo odborniško mesto pripade stranki, ki je dobila največ glasov, ako njen preostanek presega polovico volilnega števila. Ako tega pogoja ni, se dodeli to mesto oni kandid-

ki mi jo je podaril onega dne, ko mu je zdravnik prepovedal kajenje. Ponoči, če je spal bolniški strežnik, me je vendar prosil za pipo in tobak. — Človek se v teh dolgih sobanah, v dolgih nočeh, ko ne more spati, silno dolgočas.

— Samo dva dima — mi je rekel. In potegnil je. Tudi sestra Genovefa ni hotela opaziti tega, kadar je hodila po sobi. O ti dobra sestra Genovefa! Kako dobra in lepa si bila, kadar si nam prinesla blagoslovljeno vodo! Že od daleč smo te zagledali, ko si drsala pod mrčasnimi oboki tiho in lahko, z dolgo, belo tančico, katere gube je prijatelj Jacques tako rad občudoval. Tako ljubko in tolažljivo si govorila, da smo nalašč vzdihovali, samo, da si nas tolažila. In če ne bi umrl moj prijatelj Jacques, gotovo bi ti ustvaril majhen kip Brezmadežne, da bi ga postavila v svojo celico, ti dobra sestra Genovefa!

Prvi bralec: No, in muf? Še nič ne slišim o njem.

Drugi bralec: In gospodična Francka? Kje je ostala?

datni listi, ki ima največji ostanek. Enako ostala nepopolnena odborniška mesta.

Za vsako objavljeno kand. listo je izreči toliko obč. odbornikov za izvoljenje, kolikor jih je bilo po zgornjem računu dodeljenih, in sicer po vrsti, kakor so bili v kandidadni listi. Vsaki listi pripade tudi enako število namestnikov, kolikor ima izvoljenih odbornikov. In sicer so za namestnike izvoljeni vsi kandidati od izvoljenih odbornikov naprej v tekoči vrsti.

Dogodki v Beogradu.

Okoli ustave.

Beograd, 4. marca. Ustavni odbor je danes razpravljal o oddelku ustave, ki govori o narodni skupščini, oziroma o tozadevnih predlogih pododbora. Govorili so komunist Marković, demokrat Demetrevič, ki je glede vprašanja Propetnega sistema predlagal odgoditev, kar je bilo sprejeto. Soc. dem. Divac govori za žensko volilno pravico, enako klerikalec Sušnik, radikalec Miladinović pa proti. Komunist Marković zahteva volilno pravico za ženske in vojake. Proti slednjemu je odločno radikalec Jovanović. Predlog ženske volilne pravice je bil z veliko večino odbit. Nato se je razpravljalo o pasivni volilni pravici uradnikov. Izkazalo se je, da je velika večina za predlog, da se dá uradništvu pasivna volilna pravica. Glasovanje je bilo odgodeno. Razpravljalo se je še o prisegi poslancev. Predlog glede ljudskega referenda je bil z veliko večino odbit.

Ustavni odbor.

Beograd, 5. marca. Danes je ustavni odbor končno po daljši debati o pasivni volilni pravici uradništva, v katero so posegli demokrat dr. Šumenković, demokrat Voja Marinković, ministri dr. Trifković, zemljoradnik Avramović in drugi, sprejel zadevni odstavek ustave v sledeči stilizaciji: Finančni in gozdarski uradniki in uradniki agrarne reforme ne morejo kandidirati, razven ako eno leto pred razpisom volitev odlože svoja mesta. Ostali uradniki, ki opravljajo javno službo, ne morejo kandidirati v volilnih okrajih teritorialne pristojnosti. Aktivni ministri in ministri na razpoložanju in vseučiliški profesorji morejo kandidirati in obdržati svoj položaj tudi v slučaju izvolitve. Izvoljeni uradniki se stavijo na razpolago pristojnim ministrstvom. — Sprejetih je bilo nato še več nadaljnjih členov ustave.

Muslimani licitirajo.

Beograd, 5. marca. Vsled sklepa zemljoradnikov, da prekinejo pogajanja za vstop v vladu, so muslimani v današnjih pogajanjih s Pašičem povisali svoje zahteve glede agrarne reforme. Politični krogi obsojajo ta poskus zlorabe. Ker pa smatrajo vladni krogi trenutno za najvažnejše sprejetje ustave, se ne bodo delale prevelike težave. Za slučaj, da vstopijo muslimani v vladu, bi dobili v ministrstvu 2 mesti, tretje prosto mesto bi pa sedeli demokrati. Vlada bi razpolagala potem z 216 glasovi, torej z večino.

Prvi bralec: Zgodba ni prav nič vesela.

Drugi bralec: Počakajmo konca. Oprostite gospodje, pipa mojega prijatelja me je odvrnila od tega. Sicer pa vas moram opozoriti, da se še nisem zavezal, pripovedovati samo veselo zgodbo. Ni vedno solnčna luč obešena nad življenjem mojih bojemov.

Jacques in Francka sta se spoznala v neki hiši v Rue de la Tour d'Auvergne, v katero sta prišla stanovat takole začetkom aprila.

Še le po osmih dneh sta začutila, da sta sosedu, in med njima je nastala nekaka vez, ki pride med sosedi sama od sebe. Poznala sta se seveda, še predno sta spregovorila. Francka je vedela, da je njen sosed ubogi umetnik, in Jacques je zvedel, da je njegova sosedu mala šivilja, ki je šla od doma, da ne bi prenašala zlobnosti svoje mame. Bila je silno varčna, »da se preloži«, kakor pravijo v življenju. Ker ni poznala zabav, si jih ni želela. — Zbližanje obeh se je zgodilo na sledeči način. Nekega večera, še v

Politične vesti.

Še divjanje fašistov v Trstu. Tržaški komisariat je zadnji terek obvestil slovenskega odvetnika dr. Vilfana, da so fašisti sklenili, da ga ubijejo in da bi bilo dobro, če se jim pravočasno umakne. Dr. Vilfan si je takoj najel drugo, fašistom neznano stanovanje. Še isti večer so prišli krog 11. ure ponoči v njegovo prvotno stanovanje fašisti in povpraševali za dr. Vilfanom. Tako daleč smo torej v Trstu, da naši voditelji niso več varni svojega življenja. Dne 2. tm. pop. so se vršila pogajanja med zastopniki tiskarn in med fašisti glede varnosti tiskarn. Tiskarna »Edinosti« ni bila zastopana, ker se je izvedelo, da so fašisti grozili, da bodo njenega zastopnika vrgli v peč. Zastopnik fašistov dr. Giunta je pri pogajanjih izjavil, da se tiskarnam ne zgodi nič več. Izvzeta pa je tiskarna »Edinosti«, ki je obsojena na smrt. Že proti večeru istega dne se je raznesla vest, da ponoči zgori ali slov. šola pri Sv. Jakobu ali Narodni dom pri Sv. Jakobu ali tiskarna »Edinosti«. Vendar je noč ter tudi noč 3. tm. potekla mirno.

Otok Krk je upravno pridelen Hrvatski in ne — kakor je bilo prvotno nameravano — Dalmaciji. To rešitev vprašanja je izposloval novi hrvatski ban dr. Tomljenović.

Julijska Benečija bo najbrže razdeljena pri teh volitvah v 3 volilne okraje: Goriško, Trst in Istra. Zader voli zase enega poslanca.

Komunistična stranka v Nemčiji. Iz glavnega vodstva stranke so izstopili Dännig, Klara Zetkin, Brass, Adolf Hoffmann in Levin, češ da ne morejo biti več odgovorni za moskovsko politiko.

Madžarskega politika grofa Karolya, katerega so prvotno hoteli iz Italije izgnati, so sedaj zapirli, ker je pri njem zaplenjena korespondenca dala podlago za kazensko zasledovanje. Bil je v zvezah z različnimi sumljivimi elementi.

Novi predsednik Združenih držav Harding je 4. tm. položil prisego.

Iz Korotana.

Koroško vprašanje. V »Slov. Narodu« poroča pariški dopisnik — t. da obstoja možnost junktima med vprašanjem zapadne Ogrske in Koroške v tem smislu, da bi se morala Avstrija v slučaju, da antanta dopusti nasilno prevzete zapadne Ogrske, odpovedati koroškemu ozemlju južno od Drave. Ako bi pa Avstrija izvršila združitev z Nemčijo, bi Italija zasedla Beljak in zapadno Dravsko dolino s Tirolsko, Jugoslavija koroški glasovalni coni A in B ter Štajersko do Wildona, Češkoslovaška pa razne važne točke na Nižjem in Gornjem Avstrijskem.

Mariborske novice.

Mariborska porota. Spored razprav je sledeči: 7. tm. Alojzija Rojs, detomor; 8. tm. Viljem Denk, goljujila; 9. tm. Anton Drozg, tatvina; Marija Štimac in Rok Vukmanovič, rop; 10. tm. Jakob Lepej, uboj; 11. tm. Konrad Mach in Arnuš, tatvina; 12. tm. Franjo

aprilu, je prišel Jacques lačen, in smrtno žalosten domov. Ona žalost je ležala na njem, ki pride od bogvekje, pred katero se ne moreš skriti — tiista vrsta srčne apopleksije, ki je dana nesrečnikom, ki živijo sami v samotni. Bil mu je, kakor da ga hoče zadušiti. Odprl je okno. Bil je krasen večer. Zahajajoče solnce je objemalo Montmartre s melanholičnim čarom. Zamišljeno je stal ob oknu in poslušal zборе pomladnih pevcev, in žalost se mu je podvojila. Ko je zagledal vrešččo vrano, ki je letela mimo, se je spomnil puščavnika Elija, kateremu so nosili vrani kruh. Sedaj, seveda, vrani niso več tako postrežljivi. Nič več ni mogel prenašati tega. Zaprl je okno, ga zastrl z zaveso in prižgal — denarja ni imel, da bi kupil olja! — svečo, ki jo je prinesel s potovanja v La Grande-Chartreuse. Vedno bolj potapljačo se v svojo žalost, si je natlačil pipo.

— Hvala Bogu, tobaka imam dovolj, da omegnim pištolo, — je mrmral in pričel kaditi.

(Dalje prih.)

Žebot, tiskovna pravda; 14. tm. Ivan Trstenjak, Fran Ogrizek, javno nasilstvo; 15. tm. Ožbald Majarič, težka telesna poškodba; 16. tm. Josip Eferl, umor; 17. š. nedoločeno; 18. tm. Štefan Murko, umor; 20. Neža in Jurij Kocjan, poverba in odprava človeškega ploda.

Iz ljubosumnosti je 1. tm. ponoči na Teznu bil napaden 32-letni vdovec Hinko Krajšek od neznanca in ranjen z nožem pod očesom.

Zanimiv tihotapski slučaj se je zgodil tukaj te dni: Na progi Zidan most—Maribor je neka dama, potujoča v Avstrijo, vpraševala, koliko denarja sme vzeti seboj v Avstrijo. Neki sopotnik ji je pojasnil, da samo 1000 dinarjev, naker je dama rekla, da ima 1500 dinarjev. Gospod ji je svetoval, da naj 500 dinarjev skrije, kar je tudi storila. V Mariboru se ji je tudi res posrečilo pri telesni preiskavi zatajiti 500 dinarjev. Ko je srečala sopotnika, ki ji je svetoval, naj denar skrije, se mu je še na kolodvoru zahvalila, rekoč, da ji je uspelo skriti 500 dinarjev. Gospod je šel na to takoj h kontrolnim organom in naznanil damo, kateri so vzeli nato 500 dinarjev. Ko sta se pri nadaljni vožnji preko Špilj v vozu sešla gospod in dama, mu je ona očitala njegovo denuncijantstvo, on pa ji je ponudil takoj 1000 dinarjev za izgubljenih 500. Dama se je nekaj branila, naker je gospod potegnil iz žepa drugo listnico in dami pojasnil, da si je s tem, da je damo naznanil, prihranil 36.000 dinarjev, ker so ga smatrali za poštenjaka in ga niso tako natančno preiskali. Dama potem ni več premišljala in vzela ponujenih 1000 dinarjev. — Lep nov trik naših izvozničarjev valute!

Celjske novice.

Celjska šolska zadeva. Na napad v »Straži« z dne 2. marca t. l. si usojam odgovoriti sledeče: Ko sem na poziv Narodnega sveta celjskega in višjega šolskega sveta ljubljanskega došel dne 1. marca 1919 v službovanje na mestno deško osnovno šolo, sem zaznal takoj, da se nahaja na tem zavodu približno 1/4 šolskih otrok, ki niso iz mestnega šolskega rajona. Obdržali so se, ker so že pred drž. preobratom hodili v to šolsko poslopje in ker jih blagopokojni nadučitelj okoliške šole Armin Gradišnik navzlic moji prošnji ni hotel sprejeti rekoč, da za nje tudi nima prostora. Tako so otroci iz rajona okoliške šole ostali na mestni šoli. Ne dolgo potem je predlagal podpisane v seji mestnega šolskega sveta (to je bilo dne 10. jul. 1919), da se vsled pomanjkanja prostorov izločijo vsi okoliški otroci iz mestne šole in vrnejo materi-okoliški šoli, kateri predlog pa žal ni prodrl. Da je to resnica, potrdijo lahko vsak čas še živeči člani takratne seje. — Da se je takoj po zaključku lanskega šol. leta plakiralo po mestu, da se ima vršiti šolsko popisovanje novovstopivših otrok že v začetku velikih počitnic, se je zgodilo z vednostjo predsednika mestn. šol. sveta edino-le iz vzroka, da se je mogla šola (skupno 20 razredov) pravočasno t. j. med počitnicami urediti, ker imamo na šoli mnogo sitnosti zavoljo pomanjkanja prostorov. Pri tem popisovanju se je odločno odklanjalo vsakega otroka od 2. razreda naprej, ki ni bil iz mestnega rajona, sprejelo pa samo nekaj novincev za 1. razred sporazumno s pokoj. voditeljem Arm. Gradišnikom iz okol. rajona in sicer takih, katerih starši so izposlovali tozadevno soglasje pri vodstvu okol. šole, in so očetje teh otrok ponajveč uslužbeni v mestu in morajo edino-le vsled pomanjkanja mestnih stanovanj bivati v okolici Celja. — S sklepom mestnega sosveta, da je okoliški občini prispevati za vsakega njenega šol. otroka, ki se sedaj nahaja slučajno na mestni šoli, letno po 300 kron šolnine, pa nima podpisani vodja prav nobenega stika in tudi ne najmanjšega interesa. Pač pa je podpisani vodja ob vsaki priliki in povsod zastopal stališče, da je mestna šola za mestne otroke in je okoličane od sprejema vselej in povsod odvrčal. To lahko potrdijo mnogi številni starši, ki so pri lanskem vpisovanju prosili za sprejem svojih otrok na mestno šolo in so bili dosledno odklonjeni razun nekaterih poprej omenjenih za 1. razred. Naj izvoli čislani dopisnik imenovati

le enega šolarja, katerega je podpisane s »čifutskim postopanjem« pridobil za mestno šolo in to na škodo okoliške. Prepričan sem, da bode mesto zahtevi okoliške občine, da ji je vrniti vso v njen okoliš spadajočo mladino, ustreglo z največjim veseljem. Ker mi dopisnik še hoče očitati, da sem pred prihodom v Celje služboval v kraju, kjer žive taki običaji (lov na šolsko mladino), povem odkritosrčno, da sem deloval med tistimi ljudmi, katere skuša dopisnik poniževati, skozi dobrih 9 let in da sem bil vsekdar in bom tudi do svoje smrti na nje ponosen! Povem še dopisniku, da se hoče delati malce nevednega, ki se hoče mestna deška osnovna šola letos 12 razredov (ne osem, kakor jih navaja v »Straži«), in da bi imela baš ta šola navzlic temu, da izgubi zadnjega okoliškega otroka, še vedno najmanj celih 9 razredov. Odkritosrčno tudi omenim, da bi raje imel svoj razred, nego pa bil na podlagi obstoječih odredb prost razrednega pouka, moral pa zato sam oskrbeti vsako supluturo v tem ali onem razredu, kar je na tako mnogorazredni šoli nekaj pogostega, zlasti v sedanjih nezdrukljivih časih.

Končam s povdankom, da se bom tudi v nadalje ravnal edino-le po določbah svoje predpostavljene šolske oblasti, in naj bo to cenjenemu dopisniku v »Straži« všeč ali ne.

Joško Bizjak, nadučitelj.

Občni zbor splošnega slov. ženskega društva v Celju se vrši v sredo 9. tm. ob 8. uri zvečer v Čitalnici.

Nadaljni potniški slučaj pri okrožnem sodišču v Celju so sledeči: 8. marca Janez Iljaš, tatvina, 10. marca Kaluža Franc, tatvina, 10. marca Karol Gorjup, tatvina, 11. marca Anton Cveteršnik, tatvina, 11. marca Kolenc Franc, poverba, 11. marca Martin Lubej, uboj.

Pri carinarni v Celju je izprazneno mesto Miroslava Oražma, carinika IV. vrste.

Za Jugoslovansko Matico je vposlala pisarna dr. Jos. Karlovska iz poravnave v kazenski zadevi Cirila Brezovnik ca. Franc Kovačič 100 K.

Mesečni sestanek savinjskega okrožnega kluba jugoslovanskih dobrovoljcev se vrši v nedeljo 13. tm. ob 9. uri v rudeči sobi Narodnega Doma. Pozivljajo se vsi člani, da se udeleže sestanka. Odbor.

Izpred celjske porote.

Celje, 7. marca.

Kot prva obtoženca v tekočem potrotnem zasledanju sta stala pred poroto brata Janez in Franc Horvat iz Petrovč, obdolžena tatvine helmja pri dr. Štribarju. Obsojena sta: Janez na 15, Franc na 12 mesecev težke ječe.

Bolj temeljito si je privoščil tuje imetje Ivan Ferlež, ki se potepa že od 15. leta naprej in se preživlja od tatvin, zaradi katerih je bil že 13krat kaznovan. Zадnja kazen je bila 7 let. Danes je obtožen, da je v Celovcu in krog Celovca kradel zlatino, srebrnino, obleko itd., v znesku nad 5000 K. Dobil je 8 let težke ječe.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE. V četrtek, dne 10. marca 1921: Divji lovec. Zadnjikrat v sezoni. Igrajo gojenci »Dram. šole«. Čisti dohodek je namenjen Dijaški kuhinji v Celju. V nedeljo, dne 13. marca 1921 se vrši gostovanje v Žalcu z veseloigro »Gospod senator«. Pripravljajo se »Gospodje sinovi«.

Savez jugoslov. srednješolskih udruženja. Zavodno udruženje »Korotan« Celje. Dijaki trgovske šole v Celju so uprizorili v soboto popoldan veseloigro »Kakršni gospod, tak sluga« v veliki dvorani Nar. doma. Pred predstavo in po predstavi je sviral orkester zavodnega udruženja. Da je vladalo za to uprizoritev, ki je prav dobro uspela, splošno zanimanje, je pokazala mnogobrojna udeležba dijakov in dijakinj vseh zavodov ter občinstva. Veseli nas, da moremo pozdraviti delovanje naše bodoče inteligence ter upamo, da zopet kmalu zagledamo našo vrlo mladino pri kakem novem nastopu.

Vsak Jugoslovani mora biti član »Jugoslovanske Matic«

Sokolstvo.

Članstvu Celjskega Sokola. Približava se zaželjena pomlad. Vse se oživlja iz zimskega spanja. Vrvanje v telovadnici postaja živahnije in vselej. Pričnemo s pripravami za letošnje javne nastope. Imamo pred seboj pokrajinski zlet jugoslovanskega sokolskega saveza v Osijek, ki bo daleč nadkriljeval onega v Mariboru. Dalje imamo letos župni zlet v Šoštanj, en okrožni zlet, za katerega pa še ni določen kraj ter en lokalni nastop. Te dni začnemo z vadbo lepih prostih vaj, katere so določene za letošnje nastope ter za vsesokolski zlet v Ljubljani, ki se vrši drugo leto. Vabimo vse ono članstvo, ki je dobre volje in ki namerava nastopati na zgoraj omenjenih zletih, da se hitro odloči ter začne takoj redno posejati telovadne ure, ker le na ta način jim bo dana prilika, da se hitro priuče nove proste vaje. Telovadba v posameznih oddelkih se vrši v naslednjem redu:

Ponedeljek: od 4 do 5 ure ženska deca (od 5—12 let), od 1/2 do 1/2 ure trg.-obrt. naraščaj;

Torek: od 4 do 5 ure moška deca (od 5—12 let), od 6 do 1/2 ure članice, od 8 do 9 ure člani;

Sreda: od 4 do 5 ure ženski naraščaj (od 12—16 let), od 5 do 6 ure moški naraščaj (od 12—18 let), od 1/2 do 1/2 ure trg.-obrt. naraščaj;

Četrtek: od 4 do 5 ure ženska deca, od 6 do 1/2 ure članice, od 8 do 9 ure člani;

Petek: od 4 do 5 ure moška deca, od 1/2 do 1/2 ure trg.-obrt. naraščaj;

Sobota: od 4 do 5 ure ženski naraščaj, od 5 do 6 ure moški naraščaj. Vaditeljski zbor C. S.

JDS.

Ustanovni občni zbor krajevnega organizacije JDS v Podčetrniku se vrši v soboto 12. tm. ob 8. uri zvečer.

Občni zbor krajevnega organizacije JDS v Kozjem se vrši v nedeljo 13. tm. dop.

Občni zbor krajevnega organizacije JDS v Podredu se vrši v nedeljo 13. tm. dop.

Občni zbor krajevnega organizacije JDS v Rajhenburgu se vrši v nedeljo 13. tm. ob 8. uri zvečer.

V Rogoški Slatini se je vršil v soboto 5. tm. zvečer v hotelu pri Solncu krasno obiskani občni zbor tamonjše kraj. organizacije pod predsedstvom g. nadpoštara Fabianija. Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika, iz katerih je bila razvideti vrsta delavnosti organizacije in njenega odbora, so se izvršile volitve novega odbora, v katerem so: predsednik Vlad. Fabiani, podpredsednik Ivan Glinšek, tajnik Miloš Verk, blagajničarka ga. Podkrajškova, odborniki Iv. Bizjak, P. Majdič, Klajnšek; preglednici gospe Klajnšek in Glinšek; zaupniki M. Verk, Iv. Glinšek in Vlad. Fabiani. Zatem je gosp. Bizjak stvarno, a ostro kritiziral postopanje zdraviliške uprave napram najemnikom. Z zadevo se bomo obširneje bavili v našem listu. V razpravi o tem vprašanju sta se oglašila še gg. Remic in vodja invalidskega doma. G. gerent Glinšek je razpravljal o vprašanju zdraviliške komisije in kopalških taks. Tudi k temu se še povrnemo. G. nadpoštar Fabiani je razpravljal o stališču JDS napram Nemcem v Rog. Slatini, g. učitelj Verk pa o prirejanju društvenih prireditev v seziji. Stavil je predlog, naj se pozove odbor podružnice CMD, da skliče odbore vseh društev, da se spravi delovanje društev v sklad. Zatem je poročal urednik Spindler o političnem položaju zlasti z ozirom na obč. volitve. Po zanimivi debati so se določile smernice za nastop JDS pri obč. volitvah.

Občni zbor kraj. organizacije JDS v Rogatcu se je vršil v nedeljo 6. tm. dop. Po poročilih odbora, ki so se vzela z odobravanjem na znanje, se je izvolil nov odbor, sestavljen sledeče: predsednik obratni vodja Ivan Kitak, podpredsednik nadučitelj Simon Sekirnik, tajnik Jože Eržen, blagajnik Fr. Pirih, odborniki Maks Stefanciosa, Rud. Potočnik in dr. Ivo Šorli. Preglednika: Miha Maček, Ivan Pažon, zaupnika Ivan Kitak in dr. Ivo Šorli. — Urednik Spindler je razpravljal o političnem položaju in o obč. volitvah, ugotavljal, da je v Rogatcu nacionalno delo

kraj. organizacije še vedno prva naloga z ozirom na rovanje nemškutarjev in radičevstva. Sklenile so se smernice postopanja pri občinskih volitvah. Krajevna organizacija je bila pridno na delu zlasti pri zadnjih volitvah v konstituantno in ima zaznamovati časten uspeh.

V Šmarju pri Jelšah se je vršil v nedeljo 6. tm. ob 8. uri zvečer lepo obiskan občni bor krajevnega organizacije JDS. Uvodoma se je odposlanec okrožne organizacije urednik Spindler v njenem in v imenu krajevnega organizacije spominjal prerano preminulega predsednika organizacije dr. Zabuškova. Nato se je po običajnih formalnostih izvršila volitev odbora, v katerem so: sodni svetnik Fr. Pečnik kot predsednik, trgovec F. Pustek kot podpredsednik, dalje gg. Tone Kunec, Fr. Šega, Ivan Rupnik, Anton Valant, Ivan Štor in Ed. Legvart; preglednika Janko Fras in Miha Drobne; zaupnika Perd. Pustek in Fr. Bevc. Urednik Spindler je poročal o politični situaciji in o obč. volitvah. Stranka uastopi v trgu s samostojno kandidatno listo. Demokratska ideja je tudi med Šmarčani trdno zasidrana, kar so pokazale že volitve v konstituantno in bodo tudi obč. volitve.

Občni zbor kraj. org. JDS. v Žalcu se vrši v četrtek 17. tm. ob 8. zvečer pri g. Vilko Kukcu.

Obrtni vestnik.

Obrtniški sestanek v četrtek 10. marca zvečer ob pol 8. uri v gostilni »Wilson« (Franjo Nerač) v Gaberju.

Knjigovodstveni tečaj. Opozorjamo na objavo v sobotni številki glede tečaja za »Obrtno knjigovodstvo«. Prijave do 10. marca v pisarni Urada za pospeševanje obrti, ekspoziture v Celju, Prešernova ulica 3.

Mizarska strojna zadruga v Celju se je ustanovila dne 6. tm. Deleži so se določili na 125 din. Podpisalo se je takoj na ustanovnem občnem zboru 43 deležev, tako, da bo zadruga pričela v najkrajšem času poslovati. V načelstvo so izvoljeni gg. Vehovar Franjo kot načelnik, Golob Karol in Vrenko Mihael kot člana načelstva, v nadzorstvo pa gg. Grilec Ignac, Planinc Albin in Tajnšek Franjo.

EM. LILEK.

Razmotrivanja o aktualnih državnih in ustavnih vprašanjih.

(Dalje.)

Kaj pa poreče narava, zemlja sama k pripojitvi Dalmacije k Hrvaški? Ona je postavila velike ovire: visoke gore Velebit (okr. 1750 m), Plješevico (okr. 1650 m) in Malo Kapelo (blizu 1300 m), potem kraške kraje, v katerih ni ene naravne prometne žile, pa tudi nobene primerne ceste ali železnice! Kako se naj pri takšnih prometnih razmerah točno upravlja iz Zagreba? Mogoče, da je iz tega pomisleka hrvaški poslanec dr. Janko Šimrak stavil predlog, naj se Dalmacija pridruži Bosni in Hercegovini. Za to zvezo ne govorijo samo boljše komunikacije in gospodarski stiki, ampak v mali meri tudi zgodovinsko pravo. Bosenski ban Stjepan Kotromanić osvojil je leta 1325 od Srbov oblast Humske s primorjem od Neretve do Dubrovnika, ban in kralj Tvrtko I. srbsko oblast Trebinsko. Kotor mu je odstopila ogrska kraljica Marija. Herceg Stjepan († 1466), gospodar Hercegovine, držal je Budvo. Ali celo to primorje od Neretve do Boke kotorske so prodali Bošnjaki Dubrovniku v letih od 1333—1451; Kotor in Budvo so jim vzeli Mlečani (1420). Kar ima sedaj Hercegovina primorja, namreč enklave pri Neumu in v Sutorini, to so Dubrovčani odstopili Turkom leta 1718, da bi vsaj na kopnem bili zavarovani proti Benečiji. Ker ni misliti na to, da bi se dubrovniška republika zopet oživela, ni ovir za združitev srednje Dalmacije od Neretve do Boke kotorske s Hercegovino, odnosno z Bosno. V eni in drugi deželi še veljajo avstrijski zakoni. Najjužnji del Dalmacije pa, to je Boka s Kotorom in primorje do Bara, mogle bi se priključiti Črni gori.

Kar zadeva severno ali pravo Dalmacijo med Neretvo in Velebitom, bila je tudi ta do bližine Zadra pod bosensko

državo za kralja Tvrtka I., ki je tudi zato nosil naslov »kralj Dalmacije in Hrvaške« (namreč dalmatinske, pa ne posavske Hrvaške). Ali že njegov naslednik, kralj Dabiša, je moral vrniti primorsko in notranjo Dalmacijo (tedaj Hrvaško) ogrskemu kralju Sigismundu, ki je Zadar in ostalo primorsko Dalmacijo kmalu na to izgubil na Mlečane. V XVI. stoletju so Turki po osvojenju trdnjave Klisa (pred Splitom) dobili celo južno-Hrvaško (danes Dalmacija) v svoje roke in jo priključili k Bosni. V požarevačkem miru (leta 1718) pa je morala Turška odstopiti Mlečanom Dalmacijo tja do Dinarskih planin, ki še danes veljajo kot meja med Bosno in Dalmacijo.

Vsi ti zgodovinski spomini so sicer za vprašanje, da-li se ima Dalmacija združiti z Bosno in Hercegovino v eno pokrajino ali ne, irelevantni; ali oni nam vsaj pričajo, da so že prejšnji gospodarji Bosne hoteli razširiti svojo zemljo do morja, in sicer največ iz gospodarskih interesov. Ti interesi bodo tudi danes merodajni za Dalmacijo. Pravo zaledje za Dalmacijo je Bosna-Hercegovina. V tem zaledju so se v srednjem veku obogatila primorska mesta Dubrovnik, Split i. dr. S tema dvema zemljama veže Dalmacijo dolina reke Neretve, ki je plovna za parobrode do Metkoviča; odtod pa vodi železnica skoz Mostar in Sarajevo v Brod na Savi, odtam pa v Beograd in drugam. Boka kotorska in Dubrovnik sta neposredno zvezana s to železnico. Sinj in Bugojno v Bosni se bosta tudi lahko dala zvezati z železnico; tudi železnica iz Knina preko bosanske Drvara v Prijedor, ki služi zdaj za lesno trgovino, bo se dala lahko urediti za občni in osebni promet. Vseh teh prometnih in gospodarskih ugodnosti pa ne more za zdaj nuditi Dalmaciji Hrvaška. Za zvezo z Bosno in Hercegovino pa bodo gotovo tudi oni dalmatinski živinorejci, ki še danes gonijo svojo živino na bosanske in hercegovinske pašnike.

Da-li se ima Dalmacija deliti, ali pa ostati za se pokrajina v dosedanjih ali ožjih mejah, o tem se bo morala prepustiti glavna beseda Dalmatincem samim in osrednji vladi, ki bo imela zastopati ne samo državne, skupne gospodarske interese, ampak tudi vojne.

Pokrajina Vojvodina bi imela obsegati Banat, Bačko, Baranjo in Srem, kakor je to bilo za njenega obstanka od 1848—1870; ali pa samo prve tri dele, kakor je to predložil Narodni klub v svojem ustavnem načrtu. Ako bi zahtevali važni prometni, upravni in gospodarski interesi, in ako bi se Sremci sami odločili za odcepitev od Slavonije in za pripojitev k ostalim trem delom, s katerimi so že bili enkrat združeni, potem se Hrvaški gotovo tudi danes ne bi temu zoperstavljali, kakor se niso leta 1848 za Patrijarha Rajačiča in bana Jelačiča. Srem itak ni stara hrvaška lastnina. Ni zemlje v naši Jugoslaviji, ki bi tolikokrat menjala svojega gospodarja, kot ta slavonski kot. Prvi nam znani tuji gospodarji te zemlje so bili Rimljani, koji so tu zgradili kot svoje glavno taborišče mesto Syrmium na Savi (danes Mitrovica); od tega mesta je dobil današnji Srem svoje ime. Rimljani so izgubili Srem s celo pokrajino Panonijo na Hune (okr. 440). Po razpadu hunske države in propasti Zapadnega rimskega carstva (476) so si prisvojili Panonijo s Sremom Istočni Goti z dovoljenjem carja Istočnega rimskega ali Bizantinskega carstva. Ko je bizantinski car Justinijan razrušil kraljestvo Istočnih Gotov (555 po Kr.) prevzeli so Bizantinci zopet upravo v Sremu; ali ta kraj so brzo izgubili na Obre (Avare), ki so se doselili v srednjo Ogrsko. Z Obri so savsko in sremsko Panonijo poplavila slovenska plemena v toliki meri, da se je Panonija med Dravo, Dunavom in Savo počela po njihovem imenu nazivati »Slovenska zemlja«, latinski Sclavonia sl. Slavonija. Obrom so vzeli Srem Franki za Karla Velikega (okr. 800 po Kr.), Frankom Bulgari (830—930 po Kr.), Bulgarom Madžari, Madžarom zopet Bulgari za cara Samuela († 1014), a po propasti Zapadne Bolgarske (1018) pride Srem z vsemi balkanskimi zemljami vred zopet pod bizantinsko oblast, pod katero je ostal, včasih pretrgano, do smrti zadnjega bizantinskega carja Emanuela († 1180).

(Dalje prih.)

Dnevna kronika.

Za prehrano Primorja je ministr. svet dovolil 7 milijonov dinarjev.

85. rojstni dan je obhajal 6. tm. slovenski pesnik in pisatelj J. Stritar.

Iz naše vojne mornarice. Za poveljnika l. pomorske obalske komande na Sušaku je imenovan admiral Metod Koch; za vršilca službe II. pomorske obalske komande v Splitu fregatni kapetan Nikola Stanković; za poveljnika III. pomorske obalske komande v Boki kotorski brodomni kapetan Mir. Grund.

Subotica v Vojvodini šteje 118.000 prebivalcev in je največje mesto v Jugoslaviji. Beograd je na drugem mestu. Ima 110.000 prebivalcev.

Dvamesečno dvorno žalovanje za umrlim črnogorskim razkraljem Nikito je odrejeno, ker je bil umrl tast kralja Petra in ded regenta Aleksandra. Na dvoru visi črna zastava.

»Predstaviteljica velike večine našega naroda« je glasom resolucije klerikalcev, sklenjenih 1. marca v Mariboru, še vedno klerikalna stranka. To dokazuje že dejstvo, da je dobila od 40 mandatov jih samo 15. Klerikalna megalomanija je očitno neozdravljiva bolezen posebne vrste, ki jo priporočamo v študij psihijatrom!

Osebnost. Dr. Šandor Hrašovec, dosedaj odvetnik v Kozjem, je otvoril svojo odvetniško pisarno v Šmarju pri Jelšah.

Židi v Ljubljani si nameravajo zgraditi svojo sinagogo.

Glavni kolodvor v Mariboru in predprodaja vozovnic. »Balkan«, d. d. za mednarodne Transporte v Mariboru, je prevzela od ravnateljstva južne železnice predprodajo vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Vozovnice se prodajajo po normalni ceni. Z ozirom na to, da tujski promet v Mariboru dnevno narašča in da vlada pri postajni blagajni vedno velika gneča, pozdravljamo ta korak novega podjetja, katero je v narodno-gospodarskem oziru in v prospeh tujskega prometa velike važnosti.

Organizacija šolstva v Prekmurju. V seji deželne vlade 5. tm. se je sklenila naredba za organizacijo šolstva v Prekmurju. Prevzete so v glavnem določbe deželnega šolskega zakona štajerskega in kranjskega, ki se izpremenene v toliko, v kolikor je z ozirom na prekmurske lokalne potrebe neobhodno potrebno.

Slovenija za Jos. Stritarja. Deželna vlada je v seji 5. tm. na predlog predsednika dr. Baltiča sklenila pokloniti pesniku Jos. Stritarju ob priliki njegove 85-letnice častno darilo 10.000 jugoslovanskih kron. Dalje je sklenila, naprositi ministrstvo za prosvo, da odredi pesniku dosmrtno častno pokojnino. Sklep deželne vlade bo slovenska javnost gotovo z zadoščenjem pozdravila, kot izraz dolžne hvaležnosti naroda velikemu svojemu sinu.

Socijalna politika.

Nov invalidski zakon za celo državo je v načrtu izdelan v ministstvu za socijalno politiko in bo predložen — čim bo rešeno vprašanje ustave — v pretres ustavotvorni skupščini.

Delavski sindikati bodo v smislu nove naredbe, katero izdeluje ministstvo za soc. politiko, zopet dovoljeni, toda organizirani morajo biti na popolnoma gospodarski podlagi. Bodo pod nadzorstvom policije.

Zadnja poročila.

Izid občinskih volitev v Beogradu.

Beograd, 6. marca. Pri današnjih volitvah v občinsko upravo je siljano prodrla združena demokratsko-radikalna lista, ki je dobila 5543 glasov. Komunisti so dobili 2076, republikanci 372, soc. demokratski 650 glasov. Predsednik občine je Dobran Mitrovič.

Odhod francoskega poslanika iz Beograda.

Beograd, 6. marca. Danes je z ekspresnim vlakom odpotoval bivši francoski poslanik de Fontenay. Spremljal ga je minister Drašković s prijatelji in poslanci.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

Rezervni zaklad 80.000 K.

"LASTNI DOM"

401 156-124

Denarni promet 60.000.000 K.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto

Truplo Nikite prepeljejo v Cetinje?

Rim, 5. marca. Pogrebne svečanosti za razkraljem Nikito so se vršile v ruski cerkvi v navzočnosti italijanskega kralja in kraljice.

Pariz, 6. marca. Truplo Nikite bodo najbrže prepeljali v Cetinje.

Lahi dementirajo.

Rim, 5. marca. Ugotavlja se, da je vest graške »Tagespost«, da so v Trstu fašisti zažgali nekaj poslopij Slovencev in da je v Postojni med Slovenci in Italijani prišlo do spopadov, neresnična.

Upor v Kronstadtu.

Helsingfors, 6. marca. Morarji v Kronstadtu so se polastili otoka in so polovili ter usmrtili vse komuniste. Po drugih vestih je v Kronstadtu pod predstvom generala Kozlovskega ustanovljena začasna vlada.

Francozi zapustili Kotor.

Beograd, 6. marca. Iz Kotora poročajo službeno: Poveljnik francoske garnizije Bianca je 5. tm. s posadko vred zapustil Kotor.

Novi bankovci po 1/4 dinarja.

Beograd, 6. marca. Finančno ministrstvo je v Zagrebu naročilo znatne vsote bankovcev po 1/4 dinarja.

Upanje Nemčije na poravnavo z antanto.

Pariz, 6. marca. Agence Havas poroča iz Londona: V angleških in italijanskih krogih so mnenja, da nemški minister dr. Simons želi nadaljevanje pogajanj, v katerem bo obrazložil nemške želje.

Berlin, 6. marca. Londonski poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča: Dr. Simons je včeraj popoldne odpotoval iz Londona, kakor se govori, na letovišče Lloyd Georgea, da ž njim neoficijelno razgovarja. V vseh krogih vlada veliko presenečenje. Sodijo, da je še vendar mogoče, da pride do poravnave.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Zahvala.

Meseca junija 1920 uničila je toča v občini Seles skoraj vse pridelke tako, da je bila večina kmetov ob vse pridelke.

V tej skrajni bedi priskočil nam je g. okrajni glavar dr. Marko Iparić na pomoč in izposloval za prizadete večjo množino masti, slanine, olja, ter konečno znesek po 20.000 K, katerega so poškodovanci izplačane sprejeli.

Radi tega čuti podpisani odbor kot svojo dolžnost v imenu prizadetih gospodu okrajnemu glavarju svojo najprisrčnejšo in najvdanejšo zahvalo izreči.

Pri tej priliki tudi tisočera zahvala ostalim veledušnim darovalcem od blizu in daleč.
Dne 1. marca 1921
Fr. Karner, Josip Hovnik, Franc Kotnik

Razglas.

Na zemljišču na Spodnji Hudinji, kjer so stale vojaške barake, se proda **žlindra** (leš). Reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe Komandi mesta v Celju, kjer dobe tudi natančna pojasnila.
1 283 Komanda mesta.

Hišni hlapec,

kateri ima na oskrbi 1 konja in kravo, pripeljati dvakrat na dan pošto s kolodvora, 5 minut dalje, in opravljati hišna dela se sprejme proti dobri hrani in plači pri **Adolf Orel-u**, trgovcu v Šoštanju.
282 2-1

Sprejme se takoj

učenec

zdrav in močan z dobrim šolskim spričevalom in iz poštene hiše v trgovino z mešanin blagom pri tiskarji Janko Narat, Sv. Križ-Rog, Slatina.
286 1

Blagajnik

več let v večji pisarni delujoč, zmožen vsakega pisarniškega dela ter strojepisja, bi rad službo spremenil. Dopise pošto ležeče pod »Boljša bodočnost št. 3.«
284 1

Gostilna

kolodvorska restavracija z lepim vrtom v zelo prometnem kraju v Savinjski dolini, se zaradi preselitve pod ugodnimi pogoji proda. Medkupci izključeni. Natančnejši pogoji pri **D. Bernardiju**, hotel »Beli vol«, Celje.

Objava.

Denar za do konca svečana 1921 pri davčnem uradu v Celju v zameno oddane 80-kronske bankovce dobijo stranke proti vrnitvi dotičnega potrdila med uradnimi urami takoj izplačan.

Ruski škornji

skoraj novi se po ceni oddajo. Vpraša se iz prijaznosti pri **Berna**, Kralja Petra cesta 10.
275 2-2

Ključavničarski vajenec

zdrav in močan, z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme pri mojstru Stanislav Schmid, Strass Stmk. Prehrana in stanovanje istotam
250 3-3

30 centov

sladke krme na prodaj. Kje, pove uprava.
281 1

Poljedelske stroje

vseh vrst kakor: domače snažilne sadne, mline, trijere, stroje za luščenje koruze, rebo- in krmoreznice, črepalnice, peči, decimalne tehtnice, pluge, brane in druge stroje dobavlja takoj **Stanislav Schmid, Strass, Stmk.**
251 3-3

MADRACI

tridelni, prima gradl, čvrsto polnjeni s 1^a morsko afrik. travo, 1 garnitura za posteljo 3 komadi K 1100— povzete ali proti predplačilu, franko, pošilja 194 10-8 „COLUMBIA“, Maribor, Cvetlična ul. 8.

„KOVINOL“

154 tekoče v steklenicah, 12-11

„PASTOL“

v plehnatih škatljicah,

zajamčeno najboljša sredstva za čiščenje vsake kovine. Izdeluje

F. Plevnik, Celje

Ljubljanska cesta št. 23.

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2. Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila izvršuje točno in ceno. Točas v zalogi morska 205 trava, afrik in žima za modroce. 50-45

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Josia ussi.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritja streh, zvonikov, popravila istih, prava strelododov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Vabilo na izredni občni zbor

Gremija trgovcev, Celje, ki se vrši v četrtek dne 10. tm. ob pol 6. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma v Celju s sledečim sporedom:

1. Kolektivna pogodba s pomočniškim zborom.
2. Slučajnosti.

Radi važnosti prosimo vse gg. člane polnoštevilne in točne udeležbe.

Celje, dne 7. marca 1921.

Načelstvo Gremija trgovcev Celje.

288 1

DR. V. ČERVINKA

okrožni zdravnik na Polzeli, se je povrnil in ordinira kakor navadno vsak dopoldan.

Malinovec,

kavo, čaj, čokolado in drugo spec. blago razpošilja po pošti po najnižjih dnevni cenah trgovina

FRECE & PLAHUTA,

Celje, Aleksandrova ul. 7, Celje.

Na željo se pošlje vzorec in cenik.

A. & E. SKABERNE,

Ljubljana, Mestni trg 10

Manufakturno in pleteno blago na veliko

priporočajo svoje bogato skladišče

ženskih, moških in otroških nogavic.

Za sedanjo sezono raznovrstne fine „Flor nogavice“

in velike partije otroških patent nogavic črne, sive in bele barve.

Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidnejše.

ČEVLJE

Glavni cenik z več tisoč slikami se pošlje !! vsakemu zastoj !!

Klobuke,

ženske in moške konfekcije, moško in žensko perilo, bluze, kravate, namramnice, žepne robce, galanterije, parfumerije, nože, kovčke in razno modno in galanterijsko blago kupite v ogromni izbiri in zaradi velikanskega direktnega nakupa po čudovito nizkih cenah v veletrgovini 10

R. Stermecki, Celje